

ШТОМ НЕ СИ ЈА О - ВО ТИРАНА



ЈА СКРОИВМЕ СЕАЛБАНСКАТА ГРАНИЦА

тивитет. Четири резолуции во Советот за безбедност на ОН пропаднаа, поради спротивставувањето на Русија. Во тек е изготвување и на петта резолуција. Средбата меѓу Џорџ Буш и Владимир Путин не понуди решение за ова прашање. И на двете страни меѓународните фактори им дадоа уште една шанса, за 120 дена да се договорат. Но, како што стојат работите, ниту во овие 120 дена нема да се најде решение. Сепак, и двете страни, со сојузниците, се обидоа со закани од немири и судири да ја убедат спротивната страна дека треба да се согласи со планот на другата страна. Ветераните на поранешната ОВК им се заканија на своите преговарачи дека не смеат да прифатат поделба на Косово, бидејќи тие повторно ќе се фатат за оружје. **Србите ја озваничија "доброволната гарда на цар Лазар", која веќе е распоредена во северниот дел на Косово, додека на планината Озрен се групира радикалното четничко движење "Равна Гора".** Како дополнителен притисок се користат Албанците во Србија и во Црна Гора. Лидерот на албанската партија во Бујановац, Муслиу, изјави дека Прешево, Бујановац и Медвеѓе треба да се припојат кон Косово, додека Албанците настапија со истите барања како овие од Македонија, односно бараат двојазичност, двојност, знаме итн. Но, до сега и двете страни се држат воздржано. Косовското раководство ги слуша советите на Американците и на Европејците да не преземаат радикални мерки, зашто така само ќе си ја влошат ситуацијата и ќе го за-

грозат планот на Марти Ахтисари.

Прашањето е каде се наоѓа Македонија во целата оваа каша, како сосед и на Србија и на протекторатот Косово? **И Србите и косоварите во своите математики за поткусурување на равенката ја имаат вметнато Македонија.**

ДАЛИ ПОДЕЛБАТА ВАЖИ САМО ЗА КОСОВО?

Косовските Албанци сметаат дека поделбата на Косово, на српско и на албанско, е влезен билет за поделба на Македонија. Косовскиот премиер Агим Чеку вели дека поделбата не доаѓа предвид: "Ако почнете да ги прецртувате границите на Балканот, големо прашање е каде ќе запрете".

Ниту Србите не забораваат да спомнат дека независноста на Косово ѝ се заканува на Македонија, односно формирање на големо Косово, кое подоцна би се обединило со Албанија, при што вешто ги користат старите раззунувачки структури во нашава земја. Двете страни ги употребуваат заканувачките формули, затоа што во исто време имаат страв од сепаратистичкото размислување, кои всушност задираат во други процеси, кои ќе бидат погубни за повеќе балкански држави.

Сепак, пред околу месец ипол, во Албанија имало собир на албанските политичари од Албанија, Косово, Македо-



Пишува: Венцо ДОНЕВ

Како се приближува решавањето на статусот на Косово, нервозата и кај Албанците и кај Србите е сè поголема, поради стравот од конечното решение, кое ќе има силен одек и кај двете страни, и во позитивна и во негативна смисла. Косоварите се надеваа дека тоа ќе биде многу брзо поради поддршката на САД, но српската страна доби грб од моќната Русија, која всушност си ги штити интересите преку Косово, односно можните сепаратистички процеси во Кавказјето и Приднестровјето. Косоварите бараат целосна независност, без поделба на северно и јужно Косово, додека српската страна размислува за проширена автониимија во рамките на Србија.

Иако се очекуваше дека независноста на Косово ќе оди мазно, затоа што фактички осум години експокраината е независна, без признат меѓународен субјек-

БЕЛЕЖУВАМЕ ГРАНИЦАТА НИ ЈА СКРОИЛЕ!

нија и од дијаспората, каде што било договорено прашањето со Македонија за одбележување на границата да не се затвора, за да се има адут в раце до конечноното решавање на статусот на експокраината. Албанските првенци констатирале дека нема услови за повторно војување во Македонија, па затоа границата мора да биде отворена како монета за поткусурување. За таа цел е исцртана нова карта, во која се влезени делови од Западна Македонија. Ако на ова се додаде изјавата на генералниот секретар на НАТО, Јап де Хоп Шефер, на Безбедносниот форум на НАТО во Охрид, дека поканата за прием во Алијансата на Македонија е поврзана со разрешување на статусот на Косово, иако во рок од неколку часа ја смени оваа изјава, значи дека некој ја турка нашава земја во неизвесност, поради одредени интереси. Шефер наложи да се почитува и договорот меѓу ВМРО-ДПМНЕ и ДУИ. Пристапот на Шефер е јасен, тој ја турка идејата на европската левица, односно социјалистите, под директно влијание на Хавиер Солана и Хозе Мануел Баросо, кои важат за добри пријатели на ДУИ и на косоварите, поради солидните деловни врски.

Но, поделбата на Косово не е исклучена. Промоцијата на оваа идеја дојде од Русија, од поранешниот руски премиер, Евгениј Примаков, и не е случајна: "Сигурен сум дека нема да бидам популарен кога ќе кажам дека Косово треба да биде поделено. Тешко е да се каже каде би била границата, но јасно е дека деловите населени со Срби и црквите треба да ѝ припаднат на Србија".

Србите поделбата ја чуваат како крајна опција, затоа што никој нема да потпише договор со кој на Косово ќе му се даде независност. За косовските Албанци сè друго освен независност во сегашните граници на Косово е неприфатливо решение. Но, неофицијално Русија доби уште еден сојузник во оваа битка. Германија нагласи дека не прифаќа еднострано решение, туку дека мора да има заедничко решение, односно во согласност со сите членки на Советот за безбедност. На САД им е јасно дека Русија ја држи в рака цела Европа т.е. само да затегне четири славини континентот отиде во енергетски колапс, пред сè, Германија.

Додека Србите и Косоварите си ги одмеруваат силите, нашите политичари и нашата политика се однесува многу индолентно. Чудно е зошто власта не пристапува кон обележување на границата во делот со Косово, која е меѓународно верификувана во ОН, а претстои само техничко обележување. **Некои сметаат**

дека парите се проблем, бидејќи се потребни околу милион евра. Кога е во прашање суверенитетот на државата парите не смеат да бидат проблем. Не еден, туку и два и три милиони евра под итно треба да се наменат за таа цел, бидејќи независноста нема цена. Можеби нерешавањето на ова прашање се остава за некои сомнителни бизниси. На почетокот имавме добра платформа на државниот врв, се велеше дека Македонија ќе го поддржи решението кое ќе се донесе во меѓународни институции, односно ОН. Но, брзоплетите реакции, по објавувањето на планот на Ахтисари, дека го прифаќаме неговиот предлог како единствено решение за решавање на косовското прашање, наместо да се употреби формулацијата дека тоа е појдовна основа преку која може да се најде решение во Советот за безбедност, ни донесоа многу проблеми, пред сè, со Србија. На министерот за надворешни работи, Антонио Милошоски, му беше испратена протестна нота од српското Министерство. Ова не е крајната реакција на Србија. Неофицијално, во дипломатските кругови се врти дека Македонија меѓу првите земји, по САД, Велика Британија и Албанија, ќе ја признае независноста на Косово. Една ваква непомислена постапка под притисок на македонските Албанци и другите фактори може да биде многу штетна. **Ако адутот на Албанците е дека тие роднински се поврзани со косоварите и дека економската размена со Косово е голема, односно ние имаме суфицит од десетици милиони евра, не држи, затоа што и македонските граѓани од православна вероисповед роднински се поврзани со српските граѓани, додека најголема трговска размена имаме со Србија. Но, треба да се има предвид дека главните сообраќајни коридори, но и енергетски, одат преку Србија.** Неофицијално, српската страна е подготвена да преземе поригорозни мерки кон Македонија. Тоа значи дека се подготвени да ни воведат визи, да ги бојкотираат македонските производи, да ги зголемат патарините и да ги заладат билатералните односи.

МОРАМЕ ДА ВОДИМЕ АГРЕСИВНА ПОЛИТИКА

Експертите велат дека одолговлекувањето на демаркацијата на границата со Косово е промислен потег, за косоварите да го спречат третирањето како

дел од српска територија. **Колку ни вреди границата, тоа најдобро знаат албанските партии, затоа што како проблем се наметнува шверцот, односно кој ќе го контролира.** Нешто што ние не сакаме да го видиме, иако ни се случува пред очи. Поинаку кажано, делбата на Македонија значи делба на Албанија (Грците во Албанија добиваат грчки пасоши и работа во Грција, телефонски оператори), потоа Грција, Бугарија и Србија, бидејќи албанската држава не е така компактна како Косово (Грција-Северен Епир).

Мислењето е дека во овој период, пред решавањето на статусот на Косово, Македонија мора да води агресивна политика. Како прво, **да се бориме за границата, односно да ја обележиме, инаку ќе си ја оспориме самостојноста. Ако тоа не го направиме, односно не го дефинираме раздружувањето од поранешна СФРЈ, значи дека сме дел од Србија.** Исто така, од интерес на Македонија е Косово да го дефинира својот статус по меѓународните критериуми, така нејзината самостојност нема да биде преседан, а со евентуалната таква постапка и на Република Српска, тоа ќе претставува практика. Притоа, за да стане меѓународно признат субјект, идната независна држава ќе мора да исполни неколку услови: да ја гарантира неменливоста на границите; не здружување со други земји и гарантирање на стабилноста на соседите. По еден таков тек на настаните, соседите на Косово ќе се обврзат да потпишат договор за гарантирање на границите на соседната држава, а косовската држава да ги признае заедниците кои не се мнозинство, нешто слично како во Македонија.

Значи, границата мора што побрзо да се обележи, а ревиндинацијата, како процес, да се исклучи, затоа што имотите не може да решаваат државен суверенитет. Тоа значи Албанците кои имаат имот во РМ, и обратно, си останува нивен, односно на ЗИК "Витина", а суверенитетот на тоа земјиште е македонски. Затоа не смееше незаинтересирано и глупаво да се реагира на косовскиот министер за внатрешни работи во Скопје, дека тие сакаат да си ја откупат таа територија. Или, поедноставно, Роман Абрамович има имоти во Англија, Црна Гора, Хрватска и во други земји, но сепак тоа е територија на тие земји, која со никакви пари не може да ѝ се придодаде на друга земја, во случајов на Русија.

Затоа, Владата на Република Македонија под итно треба да пристапи кон обележување на границата, да ги овозможи условите за малограничен промет и да отвори нови гранични премини од различен карактер.